

Bemærkninger til lovforslaget

FNs sikkerhedsråd vedtog den 4. november 1977 en resolution om våbenembargo mod Sydafrika.

En sådan beslutning er i medfør af FN-pagtens artikel 41, jfr. artikel 39 og artikel 25, bindende for medlemslandene. I henhold til lov nr. 156 af 10. maj 1967 om visse forholdsregler i henhold til De Forenede Nationers pagt, udstedtes den 3. februar 1978 en kongelig anordning om visse forholdsregler mod Sydafrika. Overtrædelse af bestemmelserne heri straffes efter § 110 c i borgerlig straffelov, der bestemmer, at den, som forsætligt eller uagtsomt overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af De Forenede Nationer, straffes med bøde, hæfte eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 3 år.

Anordningen indeholder i § 1, stk. 1, et forbud mod at foretage eller forsøge at foretage salg og overdragelse til eller anden forsyning af, herunder transport til, Sydafrika, personer eller virksomheder i Sydafrika eller virksomheder, der drives fra Sydafrika, med:

- 1) våben og krigsmateriel samt dermed beslægtet materiel af enhver art,
- 2) ammunition af enhver art,
- 3) militære køretøjer og militært udstyr samt paramilitært politiudstyr,
- 4) reservedele til de under 1)–3) nævnte genstande og
- 5) udstyr, komponenter og materiel af enhver art, der anvendes til fremstilling eller vedligeholdelse af de under 1)–4) nævnte genstande.

Det er endvidere forbudt at indgå eller at forsøge at indgå aftaler om licens til fremstilling eller vedligeholdelse af de i stk. 1 omhandlede genstande til den dér nævnte personkreds.

Det er forbudt at deltage eller forsøge at deltage i ethvert samarbejde med Sydafrika, personer eller virksomheder i Sydafrika eller virksomheder, der drives fra Sydafrika med henblik på fremstilling og udvikling af nukleare våben.

Overtrædelse af anordningens bestemmelser straffes efter § 110 c i borgerlig straffelov med bøde, hæfte eller under skærpene omstændigheder med fængsel i indtil 3 år.

Straffelovens § 110 c, jfr. lov nr. 156 af 10. maj 1967, har kun været i anvendelse én gang, nemlig i den såkaldte Trigon-sag.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at domme for våbensmugleri set i forhold til andre straffelovsovertrædelser, bør være udtryk for en sådan strenghed, at respekten for beslutninger i FN's sikkerhedsråd ikke undergraves og ikke medvirker til i udlandet at skabe tvivl om Danmarks vilje til at gøre det klart for »dødens købmænd«, at det ikke skal kunne betale sig at overtræde FN's våbenembargo, men at der tværtimod er tale om en overordentlig alvorlig forbrydelse set i forhold til mange andre straffelovsovertrædelser.

På denne baggrund foreslås derfor en væsentlig forhøjelse af strafferammen i § 110 c i borgerlig straffelov.

Da det ikke er hensigten samtidig at ændre strafferammen for andre forseelser omfattet af straffelovens § 110 c, foreslås paragraffen opdelt i 2 stykker, således at overtrædelser af bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger, uændret kan straffes med fængsel i indtil 3 år, mens overtrædelser af bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til gennemførelse af statens forpligtelser som medlem af De Forenede Nationer, fremover under skærpene omstændigheder skal kunne straffes med fængsel i indtil 6 år.